

IOT adatgyűjtés és adatelemzés

Az ESP-k és a Grafana közötti kapcsolat megvalósítás

A feladat

Részvevő személyek:

- **Kurdi Barnabás**
- **Kedves Áron Csanád**

A feladat:

A féléves feladat során a csapat tagjai különböző adatokat gyűjtenek ESP-kre szerelt szenzorok segítségével adatokat gyűjtenek egy esztergagép működéséről. Ebben a részfeladatban azt kellett megvalósítanunk, hogy az ESP-k által mért adatokat eltároljuk és megjelenítsük. A megvalósításhoz kaptunk két szerveret. A feladat megoldására az MQTT, InfluxDb és Grafana eszközöket ajánlották nekünk.

- **MQTT**-t használtuk, hogy az ESP-kről megérkező sok adatot könnyen össze tudjuk gyűjteni ezzel a publish-subscribe rendszerrel
- **InfluxDb**-t használtuk, hogy az összegyűjtött adatokat eltároljuk, valamint erre könnyű illeszteni a Grafana programot
- **Grafana**-t használtuk, hogy az összegyűjtött adatokat egy könnyen értelmezhető dashboardon megjelenítsük

Az előzetes tudásunk:

A feladat megkezdésekor csak a két szerver IP címét ismertük és nem tudtuk pontosan mik vannak ezeken. Az ajánlott eszközök közül eddigre mindketten megismertük az MQTT működését, hiszen azt már megvalósítottuk a kölcsönbe kapott ESP-n. A többi rendszert nem ismertük.

A megvalósítás

Szerverek megismerése:

A szerverekhez a belső hálózatról SSH segítségével kapcsolódtunk. Frissítések után linux parancsokkal megnéztük melyik gépen melyik program található. Ebből megtudtuk, hogy:

- **192.168.33.212:** InfluxDb található rajta és már vannak benne adatbázisok
- **192.168.33.211:** Fut rajta egy MQTT szerver, erre később MQTT explorer segítségével kapcsolódtunk

ESP-MQTT kapcsolat megvalósítása

Az ESP MQTT szerverhez kapcsolása egy viszonylag egyszerű feladat. Első lépésként azt ESP-t a hozzá tartozó könyvtár segítségével csatlakoztatni kell Wi-Fi hálózathoz.

ESP 8285 esetén példa:

```
#include "ESP8266WiFi.h"

const char* ssid = "vlan152"; //A WiFi hálózat neve
const char* password = "alma"; //A WiFi hálózathoz tartozó jelszó

WiFiClient espClient;

void setup() {
    Serial.begin(115200);
    // WiFi csatlakozás
    WiFi.begin(ssid, password);
    while (WiFi.status() != WL_CONNECTED)
    {
        delay(500);
        Serial.print("*");
    }
}
```

Ha már megvan az internet kapcsolat csatlakozhatunk a hálózatunkon levő MQTT szerverhez. Ismerünk kell ehhez természetesen az MQTT szerver IP címét és port számát. A default MQTT szerver port az 1883.

Ennek a kapcsolatnak a létrehozása és tesztelése során érdemes lehet MQTT explorerrel figyelni, hogy megjelenik-e a szerveren a csatlakoztatni kívánt eszköz. Ha nincs esetleg MQTT explorer használata nélkül vizsgálni a szerverre beérkezett üzeneteket definiálhatunk callback függvényt, ami a soros porton kiírja az MQTT szerverre megérkezett üzeneteket.

Először létre kell hoznunk egy client-et, majd ehhez publish-subscribe módokon tudunk csatlakozni. Az publish és subsrice parancsokban megadjuk hova szeretnénk csatlakozni. Ha nincs ilyen, akkor az MQTT szerver létrehozza nekünk.

ESP 8285 esetén példa:

```
const char *mqtt_broker = "192.168.33.211"; //MQTT szerver IP címe
const int mqtt_port = 1883; //MQTT port
const char* user = ""; //MQTT csatlakozáshoz használt felhasználó, erre nem volt szükségünk
const char* pass = ""; //MQTT csatlakozáshoz használt jelszó, erre nem volt szükségünk

WiFiClient espClient;
PubSubClient client(espClient);

void setup() {
    Serial.begin(115200);

    client.setServer(mqtt_broker, mqtt_port);
    client.setCallback(callback); //Callback függvény hozzáadása, ha így szeretnénk debuddolni

    //Csatlakozás az MQTT szerverhez
    while (!client.connected()) {
        Serial.println("Connecting to public emqx mqtt broker.....");
        if (client.connect("esp8266-client",user,pass)) {
            Serial.println("Public emqx mqtt broker connected");
        } else {
            Serial.print("failed with state ");
            Serial.print(client.state());
            delay(2000);
        }
    }

    // publish és subscribe kapcsolatok megvalósítása az MQTT szerverrel
    client.publish("esp8266/control", "hello emqx");
    client.subscribe("esp8266/control");
}

// Egy konkrét üzenet küldés
char message[100];
sprintf(message,"eszterga, rpm=%f", rpm);
client.publish("esp8266/rpm", message);
```

Példa callback függvényre:

```
void callback(char *topic, byte *payload, unsigned int length) {
    Serial.print("Message arrived in topic: ");
    Serial.println(topic);
    Serial.print("Message:");
    for (int i = 0; i < length; i++) {
        Serial.print((char) payload[i]);
    }
    Serial.println();
    Serial.println("-----");
}
```

InfluxDb szerver előkészítése

Miután MQTT szerverre már jól tudtunk adatokat küldeni, elkezdtünk az InfluxDB működéssel foglalkozni. Az SSH csatlakozás után az `influx` utasítással könnyedén be tudtunk lépni az influxd-be.

Itt a `SHOW DATABASES` paranccsal megnéztük milyen adatbázisok vannak, majd a `CREATE DATABASE esztergagap` paranccsal létrehoztuk a számunkra szükséges adatbázist.

InfluxDb elkezdéséhez hasznos lehet a hivatalos dokumentáció get-started része ezen a [linken](#).

Az MQTT szerver InfluxDb szerver összekapcsolása

Ez a feladat rész okozta nekünk a legtöbb gondot. Elsőre rossz úton indultunk el a megoldás felé.

MQTT, InfluxDb bridge készítése Python kóddal

Mivel nem ismertük a rendszer működését és mikéntjét először ezen [Visualize MQTT Data with InfluxDB and Grafana](#) tutorial alapján kezdtünk el dolgozni. Az oldal segítséget nyújt az influxdb megéréséhez és installálásához.

A tutorial alapján a következő lépés az InfluxDb és az MQTT szerver összekötése. Ehhez a tutorialban egy Python kódot használ a szerző. Az általa írt script az MQTT-ből érkező információkat egy előre definiált REGEX kifejezéssel darabolja, majd az ebből kinyert adatokat egy JSON fájl-á alakítja, amit utána beírat az InfluxDb szerverbe.

Ezt a python kódot mi is létrehoztuk és kicsit változtattunk rajta, hogy a mi adatainkhoz jobban illjen. Második, harmadik átírással működni látszott. Egy folyamatosan működő szenzorról küldtünk RPM értékeket pontosan kiírta a futó script.

Következő indításkor azonban minden indításkor leállt a script futása. Ez azért következett, be mert az ESP csatlakozásakor egy üdvözlő üzenetet küldtünk az ESP-ről, amit nem tudott az előre megadott float adattá alakítani. Ezután derült ki az a probléma is, hogy hiba érkezett meg sikeresen a scripthez az adat, az nem került be az adatbázisba.

Ezekon a hibákon kívül, azért is vetettük el ennek a módszernek a használatát, mert ha még helyesen működik is nagyon nehézkes kibővíteni a feldolgozott adatok struktúráját és mivel jóval több eszköz fog jóval többféle adatot küldeni, ezért ez egy problémás megoldás lenne.

MQTT, influxDb megvalósítása Telegraf használatával

A script alapú megoldás elvetése után találtuk meg a Telegraf nevű eszközt, amely egy influxdb-hez kapcsolódó eszköz. A telegraf egyszerűvé teszi a kapcsolat létrehozását, mert MQTT subscribe-ként csatlakozik az MQTT szerverre és utána könnyedén helyezi el az influxdb-ben az adatokat.

A telegrafot telepítettük és konfiguráltuk. A helyes konfigurációk megadása és az MQTT üzenet felépítésének javítása után az adatbázisban elkezdtek megjelenni az ESP által küldött adatok.

A telegraf-ot és a grafanat ez alapján az tutorial alapján csináltuk: [link](#).

Grafana telepítése és összekapcsolása az InfluxDb szerverrel

Végző lépés az adatok megjelenítése volt. Erre a korábban említett Grafana-t használtuk. A Grafana egy könnyen telepíthető alkalmazás. Telepítés után a Grafana a localhost 3000-es portján jelenik meg.

Ekkor a szerveret már nem SSH segítségével kezeltük, hanem csatlakoztattunk képernyőt és egeret, billentyűzetet a szerverhez. A grafana grafikus felületét a localhost 3000-es portján értük el.

Itt megadtuk az admin felhasználót.

- **Felhasználó:** admin
- **Jelszó:** temalabor

Bejelentkezés után létrehoztunk egy Dashboardot, ahol a küldött RPM értékeket jelenítettük meg egy grafikonon. Ezt a konkrét dashboardot 5 másodperces frissítésekkel használtuk.

Eredményünk

A feladattal odáig jutottunk, hogy sikerült az ESP-ről WiFin keresztül másodpercenként küldött fordulatszám értéket MQTT-n és Telegrafon keresztül eljuttatnunk az InfluxDb szerverre. Az adatokat végül sikeresen megjelenítettük Grafana segítségével. Még teszteltük a rendszer működését más ESP-k által küldött adatokkal. Valamint még tesztelni kell, hogy hogyan tudjuk kezelni az egyszerre beérkező értékeket.

Az MQTT üzenet felépítése

- Első lépésként létrehozunk egy karakter tömböt az üzenet tárolására.
- A sprintf parancs segítségével össze tudjuk rakni az üzenetünket
 - Első paraméter a korábban létrehozott tároló
 - Utána egy stringbe összerakjuk az üzenetet
 - <adatbázis neve> -Az első, amit be kell írunk, ez a mi esetünkbe az „eszterga”. Az adatbázis nevének beírását vesszővel zárjuk le.
 - <adatneve> Ez az esetünkben az rpm. Ez egy tag, amivel jelöljük, hogy melyik adatot adjuk meg.
 - = <érték> Az egyenlőségjel után megadjuk az érték helyét és típusát.
 - Egyszerre több értéket is át tudunk, majd adni egy üzeneten belül.
 - A string után vesszővel elválasztva írjuk be az adatokat.
- Végül a korábban létrehozott mqtt kliens-en publish üzenettel elküldjük a létrehozott üzenetet.

Egy átlános üzenet felépítése:

(karaktertömb, "<adatbázis neve>, <adat 1>=<adat1 típusa>, <adat 2> = <adat2 típusa>",
<adat1 értéke>, <ada2 értéke>)

```
char message[100]; //Az üzenetet hordozó karakter tömb
sprintf(message,"eszterga, rpm=%f", rpm);
client.publish("esp8266/rpm", message);
```